

Mens vi venter...

April 2020

Kjære alle dere som venter

Dette ventebrevet vil i all hovedsak handle om situasjonen rundt Covid-19 og hvordan spredningen av koronaviruset påvirker adopsjonsprosessen i Norge og i våre samarbeidsland. Hos Verdens Barn jobber vi alle hjemmefra i den grad det er mulig. Sentralbordet vårt er stengt, og vi ber deg sende oss en epost dersom du vil ha kontakt med oss.

Mange saker vil kunne bli forsinket eller stoppe opp i prosessen her i Norge. Bufetat har besluttet at adopsjonsforberedende kurs er avlyst foreløpig fram til uke 17. Noen vil oppleve at Bufetat og/eller psykolog (for de som har krav om psykolograpport) utfører utredningen per videokonsultasjon i stedet for personlig oppmøte, for andre kan dette bli utsatt. De fleste domstoler o.l. har stengt publikumsservice, slik at det de neste ukene mange steder ikke vil være mulig å få notarialbekreftet eller legalisert dokumenter som skal til utlandet.

Mange av våre søkere er også påvirket av situasjonen, og det har kommet spørsmål om permitteringer o.l. og om søkerne må melde fra om endringer. I den forbindelse skriver Bufetat:

Det er unødvendig å melde fra om at man er midlertidig permittert på grunn av koronakrisen, jf. rettighetene man har krav på.

Dette vil imidlertid stille seg annerledes hvis bedriften man arbeider i, til tross for tiltakspakker o.l. skulle gå konkurs og man blir arbeidsledig. Det samme gjelder selvfølgelig at man selv går personlig konkurs/enkeltmannsfirmaet går konkurs osv.

Det er naturlig nok vanskelig å si noe sikkert om hvordan situasjonen vil utvikle seg, eller tidsrammen for dette, både i Norge og i våre samarbeidsland. Vi følger situasjonen nøye og har tett kontakt med våre samarbeidspartnere i utlandet. Vi vil selvfølgelig informere søkerne på hvert enkelt land etter hvert som situasjonen endrer seg.

Ta vare på hverandre og vis hensyn til de rundt dere!

Hilsen alle oss i Verdens Barn

Du kan hjelpe!

Det som er krise i Norge, blir fort en katastrofe i land som er dårligere stilt. Utfordringene for helsevesenet ved en korona-epidemi er de samme som her, bare mye større. Samtidig er forutsetningene for å håndtere situasjonen langt dårligere. Våre samarbeidspartnere i utlandet jobber derfor intenst med å hjelpe de som er mest utsatt.

Mange av Holt Sahathai Foundations (HSF) fosterfamilier i Thailand, samt vanskeligstilte familier i organisasjonens fadderskapsprogram, har fått vanskeligere kår grunnet pandemien. Grunnet restriksjoner innført har flere mistet eller fått inntekten betydelig redusert. Flere sliter allerede med å dekke utgifter til husleie, mat og andre nødvendige artikler. Sosialarbeiderne følger opp alle familiene tett.

HSF har tatt initiativ til et støttefond for å bistå familier som er påvirket av Covid-19 situasjonen. Gjennom sosiale media og samarbeidspartnere er det foreløpig samlet inn 25 000 bath (ca. 8000 kroner) som vil bli benyttet til å kjøpe ris, tørket mat, nødvendig husholdningsutstyr, hygieneartikler, bleier, morsmelkerstatning og tilsvarende til barn, som deles ut til familier som trenger dette.

I Sør-Afrika er det mange som bor tett med svært dårlige sanitærforhold. Mange har også nedsatt immunforsvar, blant annet fordi det er en stor andel av den voksne befolkningen som lever med HIV og tuberkulose.

NorSAs helseprogrammer og barnevernstjenester opprettholdes, med de forholdsregler som er nødvendige for å unngå smittespredning. NorSA har måtte stenge barnehagene og omsorgssentrene etter instruksjon fra myndighetene, men fortsetter å bistå familiene i området. Blant annet deler de ut mat og hygieneprodukter til de mest utsatte gruppene, selv om de har måttet stenge suppekjøkkenet. De gir også familiene løpende informasjon om Covid-19 for å sikre at de har kunnskap nok til å beskytte seg selv og holde seg trygge.

Sør-Korea har helt andre forutsetninger for å takle epidemien, og har ikke de samme utfordringene og sårbare gruppene som våre øvrige samarbeidsland. Men som i andre rike industriland er det fattige grupper også i Sør-Korea, som er mer utsatte for smitte. For å hjelpe denne gruppen til å bli i bedre stand til å takle og beskytte seg mot koronaviruset, har Holt Children's Services satt i gang en innsamlingsaksjon og deler nå ut hjelpepakker med blant annet munnbind, desinfeksjonsmiddel og matvarer til de som er mest rammet. Arbeidet organiseres via Holts velferdssentre som er lokalisert rundt om i landet. Dette er sentre som blant annet tilbyr rådgivning og støtte til familier og enslige forsørgere.

Det er stort behov for flere bidrag. Alle monner drar - har du anledning til å hjelpe?

- ✓ Støtt arbeidet i våre samarbeidsland (gjelder alle prosjektene); Vipps til VERDENS BARN; 506499. Si ifra hvis du ønsker at din støtte skal gå til et spesielt land/prosjekt.
- ✓ Bli fadder for et barn og på den måten hjelpe barnet og familien i tiden som kommer: <https://verdensbarn.no/fadder-hjelpearbeid/bli-fadder>.

Så langt i år har tre barn kommet hjem fra Sør-Afrika sammen med sin nye familie.

Sørafrikanske myndigheter har innført en tre uker lang lockdown fram til 16. april. I denne perioden blir alle butikker og kontorer stengt, med unntak av livsnødvendige funksjoner. Innbyggerne, med unntak av de som har samfunnskritiske funksjoner, pålegges å være hjemme og får bare lov til å reise for medisinsk behandling eller å kjøpe dagligvarer. Kun en i hver husstand får lov til å gjøre innkjøp.

Ingen kommersielle flygninger vil få tillatelse til å lande på sørafrikanske flyplasser. Sørafrikanske statsborgere som ankommer fra høyrisikoland vil automatisk bli satt under karantene i 14 dager. Ikke-sørafrikanere som ankommer fra høyrisikoland vil bli returnert. Internasjonale reisende som ankom Sør-Afrika etter 9. mars 2020 må oppholde seg på hotellet til de har fullført en 14-dagers karantenetid.

Allerede i 2017 innførte Sør-Afrika en smittevernlov som pålegger innbyggerne å melde fra dersom de kjenner til at naboer eller andre kan være smittet uten at myndighetene er informert. Nasjonalgarden blir satt inn for å kontrollere at restriksjonene overholdes. Det blir samtidig innført priskontroll på livsnødvendige varer for å unngå at stor etterspørsel medfører kraftig prisøkning. Det blir samtidig innført en rekke økonomiske tiltak for å begrense skadevirkningene av krisen.

Våre samarbeidspartnere er i jevnlig kontakt med barnehjem og fosterhjem på telefon og epost. Det vil trolig ikke komme nye tildelinger før situasjonen har stabilisert seg. Vi kan også oppleve å få tildeling, men at det er usikkert når familien kan reise til Sør-Afrika.

Daglig leder i ABBA Adoptions, Katinka Pieterse, har sendt oss noen linjer som hun gjerne vil dele med våre søkere og adoptivfamilier:

In light of the current events and national lock down announced in South Africa we would like to communicate the following:

Our offices will be closed for the duration of the lockdown, but we will be operational making use of digital platforms. We will also have social workers that will be available for emergency admissions and court appearances if needed.

We have been in close contact with all the places of temporary care and child and youth care centers where the babies under our statutory care are placed. We are happy to share that they have taken all the necessary precautionary measures to ensure the children under their cares safety and wellbeing during this period.

We are also in close contact with all our contract partners and we will continue to proactively serve to the best of our ability during this period, preventing unnecessary future delays once this global crisis has passed.

We stand in faith and unity and also trust for your safety and protection during this time.

*Katinka Pieterse
Executive Director*

Det har hittil i år ankommet ett barn fra Thailand, via DCY. Syv familier vet hvem de venter på. Seks av disse barna adopteres via HSF, og to via DCY. Seks familier har sin søknad hos HSF, og to hos DCY i påvente av tildeling. Ni familier er til utredning i Norge for å adoptere fra Thailand. Det er fortsatt behov for flere nye søkere, da vi har langt færre i prosess, enn det erfaringsmessig vil være behov for i årene fremover.

Familien som har ankommet med sitt barn i år, kom hjem mens smittetallene var relativt lave. Det første tilfellet av Covid-19 i Thailand ble påvist 13 januar, antallet smittede holdt seg relativt lavt ut februar. Fokus for myndighetene i Thailand var i denne perioden undersøkelse og smittesporing. Det ble innført feberkontroll på flyplasser og sykehus for pasienter som nylig hadde vært ute og reist. Befolkningen ble opplyst om gode hygienerutiner, skjerming av sårbare grupper, samt unngå folkemengder, og bruke ansiktsmaske om man måtte være steder med mange andre. Først 5 mars ble det innført reiserestriksjoner for ankomne fra såkalt høyrisikoland, samt temperatursjekk av alle ankomne på flyplasser.

Fra midten av mars har antall bekreftede tilfeller økt kraftig. Vi har en familie som ankom Thailand omtrent på det tidspunktet for å delta på domstolsbehandling (som gjennomføres kun i spesielle tilfeller). De har virkelig kjent situasjonen med stadig innskjerpede tiltak på kroppen. Det har vært mye usikkerhet og stadig endring av planer, men nå ser det ut som at familien får gjennomført domstolsbehandlingen, før de returnerer til Norge innen kort tid. De vil imidlertid, som flere andre som har fått tildeling for en stund tilbake, måtte vente en del lengre enn først antatt før de kan dra tilbake på hentereise.

Myndighetene i Thailand stengte den 17 mars skoler, universiteter, treningscentre, kjøpesentre, sportsarenaer, restauranter (unntatt hotellrestauranter og take away) og andre instanser som samler store folkemengder. Høytiden Songkran (også kjent som vannfestivalen) som vanligvis finner sted i midten av april, ble utsatt på ubestemt tid. Dagen etter ble det innført reiserestriksjoner som i praksis begrenset innreisetillatelse til stort sett thailandske statsborgere i utlandet.

Den 26 mars ble det innført unntakstilstand i landet, foreløpig frem til 30 april. Kun nødvendig reise mellom provinser anbefales innenlands. For å regulere dette, er det innført 357 kontrollposter ved provinsoverganger i hele landet, hvor reisendes helse blir testet, og årsak til reise vurdert. Hjemmekontor anbefales der det er mulig. Barn under 5, og personer i risikogrupperne anbefales å ikke være ute.

Alle statlige institusjoner, inkludert barnehjem, er under lockdown for å beskytte sårbare individer mot smitte. Det betyr at de som bor der ikke forlater området, og ingen andre enn nødvendig personell kommer inn. Det er også signalisert sterke sanksjoner mot personer eller bedrifter som utnytter krisen økonomisk, for eksempel ved å heve prisene på ettertraktede varer.

Myndighetene har denne uka startet utdeling av ansiktsmasker for at dette skal bli tilgjengelig i alle samfunnslag. De har også annonsert innføring av ulike økonomiske tiltakspakker for å dempe økonomiske vansker for individ og bedrifter i kjølvannet av Covid-19.

Frem til 15 april er alle Thailands grenser stengt for innreise, også gjeldende thailandske statsborgere. Ingen kommersielle flyvninger får lande på thailandske flyplasser før 18 april. Man ønsker med dette å stanse import av sykdommen til landet, og bruke tiden på å organisere karantenefasiliteter som skal huse eventuelt ankomne når grensene åpner igjen, samt medisinske sentre som skal screene og overvåke alle innreisende.

Foreløpig er hovedtyngden av bekreftede tilfeller gjort i Bangkok eller omkringliggende provinser, men man har påvist tilfeller av Covid-19 i 66 av Thailands 77 provinser. Det er antatt store mørketall, siden de fleste av økonomiske grunner ikke kontakter helsevesenet eller blir testet før man har behov for akutt helsehjelp. Det gjennomføres omfattende smittesporing ved påviste tilfeller. De som har sykdommen eller har vært i kontakt med disse blir satt i 14 dagers karantene. Informasjon om hvor nye påviste smittede har oppholdt seg i dagene før, blir annonsert i media. I en del tilfeller følges det også opp med relativt detaljert beskrivelse av dem det gjelder. Det er heller ikke uvanlig av disse benevnes med fullt navn.

I tillegg til nasjonale tiltak, er det mange provinser som har lokale bestemmelser for å begrense smitte. Eksempler kan være lengre portforbud på kveld- og natt, påbud om bruk av munnbind, begrensning av antall personer i butikk osv. Fra og med 27 mars er alle i Bangkok-området oppfordret til å holde seg hjemme inntil videre, og unngå sosialisering. Alle som har anledning til det er oppfordret til å arbeide hjemmefra.

Den 3 april ble det innført portforbud mellom kl. 22.00- 04.00 i hele landet. Personer som utfører samfunnskritiske ærender, folk som normalt arbeider nattsift, samt de som kan dokumentere at de skal til eller fra flyplass er unntatt fra dette, Overholder man ikke portforbudet kan man risikere opptil to års fengsel, eller inntil 40 000 bath (ca. 13 000 kroner) i bot.

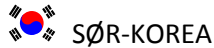
Ingen hentereiser i Thailand vil bli gjennomført før virussituasjonen er under kontroll. Verken HSF eller adopsjonscenteret hos sentralmyndighetene er stengt, men arbeidet er noe redusert ut fra situasjonen.

Hos HSF arbeider nå de fleste hjemme for å redusere smitterisiko. 5-6 ansatte bor på kontoret i en periode fremover, for å ta seg av det som ikke kan gjøres hjemmefra. Arrangementer for vanskeligstilte familier, fosterhemsbesøk, samvær mellom biologisk familie og fosterbarn ol er utsatt inntil videre. Fokus i denne perioden er følge, og fange opp familier (både i fadderskaps- og fosterhemsprogrammene) som blir ekstra utsatt i perioden fremover grunnet permitteringer, arbeidsløshet eller annen svikt i inntekter, og gi dem den informasjonen og støtten de trenger til å klare seg i perioden fremover. Det er i den forbindelse opprettet en innsamlingsaksjon, se forsiden av ventebrevet.

Adopsjonsteamet hos HSF har i tillegg til å bistå de andre avdelingene i hjelpearbeidet, fokus på å ferdigstille rapporter, forberede dokumenter til barn som skal frigis til adopsjon, samt forberede saker som skal sendes til Central Adoption Center (CAC) hos DCY for gjennomgang, og deretter til godkjenning hos Central Adoption Board (CAB). Dette kan gjelde både søkere som må forhåndsgodkjennes, og saker hvor barn er tildelt familie. Får man innhentet, klargjort og oversatt alle nødvendige dokumenter for barn som er frigitt til adopsjon, og disse blir tiltenkt norske søkere, kan tildelinger fra HSF også komme i perioden fremover.

Hos sentralmyndighetene har ansatte fra det siste månedsskiftet byttet på 2-3 dager hjemmekontor og 2-3 dager på kontoret, for å begrense antall ansatte på jobb og ute i samfunnet til enhver tid. Leder for den internasjonale adopsjonsavdelingen har informert oss om at alle hos sentralmyndighetene innen kort tid kun vil jobbe hjemmefra.

Arbeidet med å klargjøre saker til godkjenning for CAB vil fortsette så langt det lar seg gjøre. Sentralmyndighetene har imidlertid innstilt all møtevirksomhet den inneværende måneden, inkludert møtene til CAB. Det er foreslått at møtene eventuelt kan gjennomføres digitalt, men det er ikke tatt noen beslutning på dette pt. Ettersom CAB også godkjenner alle matchinger før tildeling via DCY, vil det ikke foreligge tildelinger via DCY før driften er tilbake til det normale.

Blant 28 par registrert for adopsjon fra Sør-Korea, har syv fått vite hvilket barn de skal bli foreldre til. De som har ventet lengst blant de syv, fikk tildeling i juni 2019. To av barna har blitt tildelt i år, og ventetiden fra godkjenning til tildeling for de aktuelle parene lå på hhv. 10 og 11 måneder. Syv par, godkjent i perioden juli 2019- mars 2020, venter på tildeling. De resterende er under utredning.

Det har kommet hjem to barn fra Sør-Korea i 2020. Det første barnet ble hentet hjem et par uker etter at det første tilfellet av Covid-19 ble påvist i Sør-Korea. Smittetallene var da fortsatt lave, og lå på 15 ved ankomst og 28 ved hjemreise én uke senere. Da den andre familien ankom Seoul en måned senere hadde tallet økt til nærmere 5000, og ved hjemreise én uke senere hadde tallet steget med ytterligere 2700. Til tross for det store økningen gikk alt som normalt hos domstolen, og familien fikk overta omsorgen for barnet til planlagt tid. Det ble imidlertid en del stress underveis, og særlig bekymring rundt hvorvidt flyvningen både til og fra Sør-Korea ville gå som normalt. Men heldigvis gikk det greit, og de kom seg også friske gjennom den 14-dagers karanteneperioden etter hjemkomst.

Selv om prosessen hos sentralmyndighetene og hos domstolen går som normalt, opplever Holt fortsatt utfordringer blant annet med inntaksarbeidet. Vi har også blitt varslet om at det grunnet få nasjonale adopsjoner vil kunne bli få innsendelser til Ministry i år, i likhet med i fjor, og koronaviruset gjør at også tallene neste år kan bli påvirket. Som følge av dette må vi foreta en ytterligere oppjustering av ventetiden. Mer om dette lenger nede.

Covid-19 i Sør-Korea

Sør-Korea var lenge det landet som var hardest rammet av koronaviruset utenfor Kina, men er i skrivende stund nede på 17. plass med drøyt 10.200 bekreftede smittetilfeller. Det var en smittetopp 29. februar med 904 nye tilfeller i løpet av ett døgn, men nå har antall nye smittede i en lengre periode ligget på pluss/ minus 100 per døgn. Sør-Korea blir derfor av mange trukket frem som et land som har lyktes i å kontrollere virusspredningen samt holde dødsraten lav uten å ty til nedstengning av hele byer eller områder.

For å få kontroll på koronaviruset har Sør-Korea satset på omfattende testing av befolkningen, samt smittesporing. Smittedes bevegelser i det offentlige rom blir publisert på nett, med tekstmeldinger som sendes til folk i området.

Sør-Korea var godt forberedt etter utbruddet av virussykdommen MERS i 2015, og var det landet som ble hardest rammet etter Saudi-Arabia. De slet da med mangel på testutstyr, og myndighetene ble også kritisert for ikke å dele mer informasjon om smittede pasienter og deres smitteveier. I etterkant av dette har landet endret flere lover for å kunne dele mer informasjon om pasienter med smittsomme sykdommer. Da smitten ble kjent i Kina tok det kun noen uker før de hadde utviklet en Covid-19 test som gir svar etter 6 timer.

Parallelt med omfattende testing og smittesporing, har myndighetene innført ulike restriksjoner for å hindre spredning. Dette inkluderer stenging av skoler, kulturinstitusjoner, enkelte offentlige bygg og noen begrensninger i offentlig transporttilbud. Folk blir oppfordret til å holde seg mest mulig innendørs, bruke munnbind, hold avstand og praktisere god hånd- og hostehygiene. I Seoul har myndighetene midlertidig forbudt demonstrasjoner for å forhindre større ansamlinger av mennesker. Eldre, gravide og personer med bakenforliggende sykdom er bedt om å unngå å gå utendørs. Også i andre deler av landet har myndighetene innført ulike restriksjoner for å hindre spredning.

Det første smittetilfellet ble påvist 20. januar. Smittetallene økte sakte den første måneden, men skjøt så fart med utgangspunkt i pasient nr. 31 som ble bekreftet smittet 19. februar. Det var en 61 år gammel kvinne som ble innlagt på sykehus 7. februar etter en bilulykke. Hun utviklet feber noen få dager senere, men nektet å la seg teste før 18. februar. Kvinnen hadde i mellomtiden deltatt på flere gudstjenester i Daegu, og er medlem av Shincheonji-sekten. Hun oppga å ha vært i kontakt med over 1000 mennesker, men smittesporingen var vanskelig og mange av medlemmene av sekten responderte ikke på myndighetenes forsøk på å komme i kontakt. Leder og grunnlegger av sekten, Lee Man-hee, er pågrepet og anklaget for drap og brudd på smittevernloven.

60% av de som er bekreftet smittet i Sør-Korea har tilknytning til Shincheonji-sekten, og er fra Daegu og provinsen Gyeongsangbuk-do. Mange av personene tilknyttet sekten er unge kvinner, og i Sør-Korea er det en overvekt av kvinner mellom 20 og 40 år som er bekreftet smittet av koronaviruset. Dette bidrar til den lave dødeligheten i landet, og det er også slik at omfattende testing og tidlig diagnose gjør at man kommer raskere i gang med behandling.

Det har vært flere smittetilfeller den siste tiden blant koreanere som har returnert fra utlandet etter studier/ferie, og andre som har ankommet fra utlandet. Dette har ført til at det 1. april ble innført obligatorisk 14 dagers karantene for alle innreisende til Sør-Korea. Alle ankomende passasjerer fra Europa eller som har symptomer blir testet for Covid-19, men karantene pålegges selv ved negativt resultat. Dersom man ikke har eget bosted, vil man bli transportert til eget mottakssenter. Per i dag er døgnkostnaden 100.000 koreanske won, dvs. om lag 850 NOK.

I tillegg til importert smitte fra utlandet, er nye smittetilfeller påvist særlig på sykehjem, sykehus og kirkesamfunn.

Adopsjonsarbeidet hos Holt

Koronaviruset skaper ulike utfordringer for adopsjonsarbeidet hos Holt, og de er bekymret særlig med tanke på at det ser ut til at viruset blir værende lenge.

De får gjennomført inntakssamtaler, og alle deres kontorer rundt om i landet har åpnet. De må imidlertid være forsiktige ved mottak og gjennomføring av samtalene, og alle blir kontrollert for feber. Det er for tidlig å si noe om hvor stor innvirkning viruset eventuelt vil kunne ha på inntakstallene, men det må tas høyde for at den pågående epidemien vil kunne føre til lavere inntak av barn.

Arbeidet hos Holts hovedkontor går som normalt, men de har vært bekymret for at kommende adoptivforeldre skal bringe med seg smitte når de kommer til Holt for å møte barnet og delta på rettsmøte, og noen uker senere hente barnet hjem. De føler imidlertid en større trygghet nå som det er obligatorisk 14 dagers karantene for alle innreisende til Sør-Korea. For adoptivforeldrene betyr det imidlertid et mye lengre opphold i Seoul.

Helsekontroller vil starte opp gradvis denne måneden for de yngste barna i de tilfellene der barnet må få gjennomført vaksine i henhold til det nasjonale vaksinasjonsprogrammet. Det blir gjort en løpende vurdering på når de kan starte opp igjen med de månedlige helsekontrollene for alle de ventende barna.

Ventetid til tildeling

Som nevnt over må det tas høyde for at den pågående epidemien vil kunne føre til lavere inntak av barn. Det er imidlertid svært usikkert hvor store utslagene eventuelt vil kunne bli på ventetiden.

Vi gjør en foreløpig oppjustering til **ca. 12-24 måneder**. Forhåpentligvis vil dette kunne vise seg å være et for pessimistisk estimat, men ut fra situasjonen per i dag antar vi at dette vil kunne være et realistisk tidsperspektiv for de fleste. Det vil alltid kunne være noen som kan oppleve både lengre og kortere ventetid enn estimert. Som nevnt tidligere vil det kunne bli ekstra store variasjoner i ventetid dersom mange mottar godkjenning i samme tidsrom, med mindre det blir hyppige tildelinger i perioden som følger.

Ventetid til hentereise

Ventetiden fra tildeling til hentereise for de to familiene som kom hjem i februar og mars, endte på ca. 12 måneder. Det er én måned lengre enn gjennomsnittet i 2019, og tre måneder lengre enn i 2018.

Som informert om i forrige ventebrev skyldes den økte ventetiden fra tildeling til hentereise få innsendelser til Ministry of Health and Welfare (MoHW). Innsendelsene reguleres som kjent opp mot hvor mange innenlandsadopsjoner som gjennomføres. Ingen av de syv som per i dag har fått tildeling har fått saken sendt inn til MoHW, men vi har blitt forespeilet at to saker (juni-tildelinger) vil bli sendt inn om kort tid.

Det ble i fjor sendt inn 7 saker, mot 15 i 2018. Dersom det blir få innsendelser også i år, som vi nå har blitt forespeilet at det kan bli, vil ventetiden fra tildeling til hentereise øke fremover. Videre er det en fare for at koronaviruset i verste fall føre til få innsendelser også neste år. Men foreløpig er det for tidlig å si hvordan koronaviruset eventuelt vil påvirke adopsjonssituasjonen innenlands, og her er det flere usikre faktorer som spiller inn.

Vi velger også her det som kanskje er et noe pessimistisk estimat når det gjelder øvre sjiktet, og setter opp ventetiden til ca. **12-24** måneder.

Det eneste vi kan gjøre nå er å krysse fingrene for en fortsatt positiv utvikling i Sør-Korea når det gjelder pandemien, slik at adopsjonstallene blir berørt i minst mulig grad. Heldigvis har myndighetene i Sør-Korea fullt fokus på å hindre smittespredning. De iverksatte den 22. mars en 14 dagers kampanje der de anmoder befolkningen til fortsatt sosial distansering, samt minner om å praktisere god hånd- og hostehygiene. Kampanjen er nå utvidet med to uker. Myndighetene ønsker er å få smittetallene ned til rundt 50. Videre innførte de den 5. april strengere regler for brudd på karanteneregler, som nå kan straffes med ett års fengsel eller en bot på opp mot 10 millioner won (ca. 85.000 NOK).

